

HYVINVOINTIALUEEN TOIMINTAOHJE

Aluehallitus 12.12.2022 § 254
Aluehallitus 6.2.2023 § 22
Aluehallitus 30.10.2023 § 267
Aluehallitus 3.6.2024 § 146
Aluehallitus 23.9.2024 § 202
Aluehallitus 12.5.2025 § 113
Aluehallitus 1.9.2025 § 186
Aluehallitus 30.3.2026 § 57

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO.....	3
2. HENKILÖSTÖPÄÄTÖSVALTA.....	4
2.1. Työnantajatoimintojen yleistöimivalta.....	4
2.2. Palvelussuhteen alkaminen.....	4
2.3. Muutokset palvelussuhteessa.....	5
2.4. Palkkaukseen, työaikaan ja etätyöhön liittyvä päätösvalta.....	7
2.5. Virka- ja työvapaita sekä vuosilomaa koskeva päätösvalta.....	8
2.6. Muu henkilöstöpäätösvalta.....	8
3. SOSIAALIHUOLLON VASTUU.....	9
4. TERVEYDENHUOLLON VASTUU.....	10
5. PELASTUSTOIMEN VASTUU.....	10
6. YKSILÖASIOIDEN OIKAISUVAATIMUKSET.....	11
7. HENKILÖTIETOJEN REKISTERINPITÄJÄT.....	12
8. MUU VASTUU JA PÄÄTÖSVALTA.....	12
9. LIITTEET.....	13

1. Johdanto

Päätösvalan määrittäminen hyvinvointialueella

Hallintosääntö 28 §:n 23 kohdan mukaan aluehallitus päättää aluehallituksen tehtävien ja toimivallan delegoimisesta edelleen alaisilleen toimielimille ja viranhaltijoille (toimintaohje). Päätösvalan hyvinvointialueella määrittävät hyvinvointialuelaki, muu toimintaa ohjaava lainsäädäntö, hallintosääntö, hankintaohje ja sen määrittämät hankintavaltuudet sekä aluehallituksen vahvistama toimintaohje. Toimintaohje määrittelee henkilöstöpäätösvaltaa.

Päätösvaltaa määrittävä kokonaisuus:

Hallintosääntö	Toimintaohje	Hankintaohje	Talousarvio
Keskeisin päätösvaltaa määrittävä asiakirja	Henkilöstöpäätösvalta	Yleiset periaatteet ja kynnysarvot	Määrärahat ja sitovuus
Määrittää johtamisjärjestelmän ja toimielinorganisaation	Sosiaalihuollon päätösvalta	Hankintavaltuudet Hankintamenettelyt	Tilivelvolliset
Henkilöstötoimivalta	Terveystenhuollon päätösvalta		
Taloudenhoito ja sisäinen valvonta	Pelastustoimen päätösvalta		
Päätöksentekomenettelyä koskevat määräykset			

Hallintoa ja taloutta ohjaava ohjeistus

Hallintoa, taloutta ja toimintaa ohjataan lisäksi erilaisilla ohjeilla ja päätöksillä hyvinvointialueella. Ohjeiden ja päätösten avulla ohjataan toiminta- ja menettelytapoja sekä raportointia. Liitteenä keskeinen ohjeistus.

2. Henkilöstöpäätösvalta

Toimintaohjeessa on henkilöstötoimivalta siltä osin kuin se ei ole määritelty hallintosäännössä.

2.1. Työnantajatoimintojen yleistoimivalta

Asia / tehtävä / toiminto	Viranhaltija tai esihenkilö	Menettelytapa
Työnantajan edustaja henkilöstöpäätösasioissa	hyvinvointialuejohtaja tai hänen sijaisenaan henkilöstöjohtaja	
Aluehallituksen hyväksymien paikallisten sopimusten allekirjoitus	hyvinvointialuejohtaja	
Työnantajan työsuojelupäällikkötehtävät	työhyvinvointipäällikkö/ työsuojelupäällikkö	
Henkilöstöasioita koskevat ohjeet (toiminta- ja soveltamisohjeet)	henkilöstöjohtaja	viranhaltijapäätös Tweb, muu päätös tai ohjeistus
Paikallisneuvottelun tuloksen hyväksyminen	henkilöstöjohtaja	viranhaltijapäätös Tweb

2.2. palvelussuhteen alkaminen

Asia / tehtävä / toiminto	Viranhaltija tai esihenkilö	Menettelytapa
Viran siirtäminen organisaatiossa toimialojen välillä	hyvinvointialuejohtaja	
Viran perustaminen ja lakkauttaminen (hallintosääntö 44 §)	aluevaltuusto päättää hyvinvointialuejohtajan viran perustamisesta aluehallitus päättää muiden virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta	hallintopäätös Tweb
Viran kelpoisuusehdot (jos erityislainsäädännöstä ei muuta johdu) (hallintosääntö 46 §)	palvelussuhteeseen ottava, jos kelpoisuusehdoista ei ole päätetty virkaa perustettaessa	huomioidaan hakuilmoituksessa
Viran/tehtävän haettavaksi julistaminen (hallintosääntö 47 §)	palvelussuhteeseen ottava Kun virkasuhteeseen ottamisesta päättää aluevaltuusto – aluehallitus esihenkilövalinnoissa noudatetaan	henkilöstöpalveluiden ohjeiden mukaisesti

TOIMINTAOHJE

Palvelussuhteeseen ottaminen (= palvelussuhteeseen ottava) (hallintosääntö 48 §)	<p>yksi yli periaatetta</p> <p>muissa kuin esihenkilövalinnoissa esihenkilö valitsee alaisensa</p> <p><u>pelastustoimen toimiala</u> - pelastusjohtaja valitsee päällystön ja esihenkilöt sekä tulosaluejohtaja valitsee muun henkilöstön</p> <p>aluevaltuusto ottaa virkaan hyvinvointialuejohtajan</p> <p>aluehallitus ottaa virkaan toimialajohtajan</p>	<p><u>virkasuhteiset</u>: hallintopäätös valinnasta Tweb ja viranhoitomääräys ESS</p> <p><u>työsuhteiset</u>: työsopimus ESS</p>
Ehdollisen virkavalintapäätöksen vahvistaminen (hallintosääntö 49 §)	<p>palvelussuhteeseen ottava</p> <p>aluevaltuuston suorittaman virkavaalin osalta aluehallitus</p> <p>ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään palvelussuhteeseen ottanut</p>	<p>ESS-merkintä</p> <p>lääkärinlausunto soveltuvuudesta virkaan</p> <p>viranhaltijapäätös Tweb</p>
Virkaan ottaminen virkaan valitun irtisanouduttua ennen virantoimituksen alkamista (hallintosääntö 50 §)	<p>palvelussuhteeseen ottava</p>	<p><u>varasijalta otettava</u>:</p> <p>viranhoitomääräys ESS</p> <p>Jos varalle ei ole valittu ketään, voidaan viranhaltija valita niiden hakeneiden joukosta, jotka ilmoittavat hakemuksensa olevan edelleen voimassa.</p> <p>viranhaltijapäätös</p> <p>Viranhaltijapäätös Tweb ja viranhoitomääräys ESS</p>

2.3. Muutokset palvelussuhteessa

Asia / tehtävä / toiminto	Viranhaltija tai esihenkilö	Menettelytapa
Nimikkeen muuttaminen (hallintosääntö 44 §)	<p>aluevaltuusto päättää niiden virkojen osalta, joihin virkaan ottaa aluevaltuusto</p> <p>palvelussuhteeseen ottava</p>	<p>kuuleminen</p> <p><u>virkasuhteiset</u>: viranhaltijapäätös Tweb, ESS-</p> <p>nimikemuutostapahtuma</p> <p><u>työsuhteiset</u>: ESS-</p> <p>nimikemuutostapahtuma</p>
Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi	aluehallitus	kuuleminen

TOIMINTAOHJE

(hallintosääntö 45 §)		työsopimus
Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkaan (hallintosääntö 54 §)	viranhaltija, jolla on toimivalta molempiin virkasuhteisiin ottamisessa Jos toimivalta on eri viranhaltijoilla, siirtämisestä päättää hyvinvointialuejohtaja.	kuuleminen viranhaltijapäätös Tweb
Virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen	palvelussuhteeseen ottava	kuuleminen viranhaltijapäätös Tweb
Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi työnantajan aloitteesta (hallintosääntö 58 §)	palvelussuhteeseen ottava	yhteistoimintaneuvottelu/ kuuleminen ESS-tapahtuma <u>virkasuhteiset</u> : viranhaltijapäätös Tweb
Lomautuksen periaatteista päättäminen (hallintosääntö 59 §)	aluehallitus	hallintopäätös Tweb
Lomautuksesta päättäminen (hallintosääntö 59 §)	hyvinvointialuejohtaja	viranhaltijapäätös Tweb
Lomautusilmoituksen antaminen	esihenkilö	lomautusilmoitus
Palvelussuhteen irtisanominen tai purkaminen (hallintosääntö 60 §)	esihenkilön esihenkilö (yksi yli) <u>pelastustoiminnan toimiala</u> : palvelussuhteeseen ottava	kuuleminen <u>virkasuhteiset</u> : viranhaltijapäätös Tweb, ESS <u>työsuhteiset</u> : päättämislmoitus, ESS
Tilapäinen työntekovelvoitteesta vapauttaminen	esihenkilön esihenkilö (yksi yli)	kuuleminen <u>virkasuhteiset</u> : viranhaltijapäätös Tweb <u>työsuhteiset</u> : (päättämislmoitus)
Virantoimituksesta pidättäminen (hallintosääntö 57 §)	<u>aluevaltuusto</u> : hyvinvointialuejohtajan osalta <u>aluehallitus</u> : alaisensa osalta <u>hyvinvointialuejohtaja</u> voi ennen aluehallituksen kokousta päättää aluehallituksen alaisen viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä	kuuleminen viranhaltijapäätös Tweb
	<u>muut</u> : esihenkilön esihenkilö (yksi yli)	

2.4. Palkkaukseen, työaikaan ja etätyöhön liittyvä päätösvalta

Asia / tehtävä / toiminto	Viranhaltija tai esihenkilö	Menettelytapa
Tehtävästä maksettavan palkan määrittäminen ja muuttaminen (hallintosääntö 48 §)	<u>hyvinvointialuejohtajan suorat alaiset</u> : hyvinvointialuejohtaja <u>muut</u> : palvelussuhteeseen ottava	henkilöstöohjeen mukaisesti
Työkokemukseen perustuva lisä	palvelussuhteeseen ottava	ESS-tapahtuma
Rekrytointilisä henkilöstöohjeiden mukaisesti	palvelussuhteeseen ottava	henkilöstöohjeiden mukaisesti viranhaltijapäätös Tweb
Henkilökohtaiset lisät	<u>hyvinvointialuejohtajan suorat alaiset</u> : hyvinvointialuejohtaja <u>muut</u> : esihenkilöä ylempi esihenkilö (yksi yli) <u>pelastustoimen toimiala</u> : tulosaluejohtaja	työsuorituksen arviointi esihenkilö tekee henkilökohtaisen lisän esityksen ESS-järjestelmässä
Paikallisesti ratkaistavien järjestelyerien käyttö	henkilöstöjohtaja	viranhaltijapäätös Tweb
Ohje virka- ja työehtosopimuksen mukaisista kertapalkkiosta	henkilöstöjohtaja	viranhaltijapäätös Tweb
Etätyöstä sopiminen hyväksytyn ohjeistuksen mukaisesti	esihenkilö	sopimus tehdään X-lomakejärjestelmässä
Työvuorojärjestelmä ja -luettelot, määrääminen lisä-, yli-, ilta-, yö-lauantai- tai sunnuntaityöhön, varallaolo ja sen korvaaminen henkilöstöohjeiden mukaisesti	esihenkilö	henkilöstöohjeiden mukaisesti
Palkan takaisin periminen työntekijältä (hallintosääntö 62 §)	esihenkilö	henkilöstöohjeiden mukaisesti työntekijän tiedottaminen + ESS

2.5. Virka- ja työvapaita sekä vuosilomaa koskeva päätösvalta

Asia / tehtävä / toiminto	Viranhaltija tai esihenkilö	Menettelytapa
Virka-/työvapaa, johon lainsäädännön, virka- ja työehtosopimuksen tai muun säännöksen perusteella ehdoton oikeus (hallintosääntö 52 §)	hyvinvointialuejohtajan osalta: - korkeintaan 3 kk: aluehallituksen pj., - yli 3 kk: aluehallitus <u>muut:</u> - alle vuosi: esihenkilö - vuosi tai yli vuosi: palvelussuhteeseen ottava <u>pelastustoimen toimiala:</u> palvelussuhteeseen ottava esihenkilö	ESS Viranhaltija: jos kielteinen päätös viranhaltijapäätös Tweb
Harkinnanvarainen virka-/työvapaa (hallintosääntö 51 §)	<u>hyvinvointialuejohtaja:</u> suorien alaisten osalta <u>aluehallituksen pj.:</u> hyvinvointialuejohtajan osalta <u>muut:</u> esihenkilö	ESS Viranhaltija: jos kielteinen päätös viranhaltijapäätös Tweb
Koulutukseen osallistuminen ja koulutuksen ajalta myönnettävät edut yleisen ohjeistuksen mukaan	esihenkilö	ESS tai koulutuskalenteri

2.6. Muu henkilöstöpäätösvalta

Asia / tehtävä / toiminto	Viranhaltija tai esihenkilö	Menettelytapa
Varoituksen antaminen	esihenkilö <u>pelastustoimen toimiala:</u> palvelussuhteeseen ottava	kuuleminen kirjallinen varoitus -lomake
Matkasuunnitelman, -laskun ja kululaskun hyväksyminen	esihenkilö	TEM
Virka- ja työpuhelimien myöntäminen	esihenkilö henkilöstöpalvelujen linjausten mukaisesti	puhelimien myöntäminen: esihenkilön ilmoitus HelpDeskiin
Puhelinetu	toimialajohtaja	puhelinetu: viranhaltijapäätös Tweb

TOIMINTAOHJE

Sivutoimiluvan myöntäminen ja sivutoimi-ilmoituksen vastaanottaminen sekä sivutoimen kieltäminen (hallintosääntö 55 §)	<u>sivutoimilupa:</u> hyvinvointialuejohtaja - aluehallitus hyvinvointialuejohtajan suorat alaiset - hyvinvointialuejohtaja muut: toimialajohtaja <u>sivutoimi-ilmoitus:</u> palvelussuhteeseen ottava	Sivutoimilupa ja -ilmoitus virkasuhteiset: viranhaltijapäätös Tweb, ESS <u>Sivutoimilupa työsuhteiset:</u> ESS
Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen (hallintosääntö 56 §)	esihenkilö	Tukea työkykyyn -toimintamalli
Työterveyshuollon, yhteistoiminnan, työsuojeluyhteistoiminnan ja muiden henkilöstöpalvelujen järjestäminen	henkilöstöjohtaja	viranhaltijapäätös Tweb
Opiskelijan työssäoppimisjaksoa koskevan sopimuksen hyväksyminen oppilaitoksen kanssa	esihenkilö	sopimus
Oppisopimuksen hyväksyminen	esihenkilö	henkilöstöohjeiden mukaisesti sopimus

3. Sosiaalihuollon vastuu

Asia / tehtävä / toiminto	Viranhaltija / päätöksen tekijä / toimeksiantaja	Menettelytapa
Sosiaalihuollon johtava viranhaltija	toimialajohtaja, perhe- ja sosiaalipalvelut	

4. Terveysthuollon vastuu

Asia / tehtävä / toiminto	Viranhaltija tai esihenkilö	Menettelytapa
Terveysthuoltolain 57 § mukainen toiminnasta vastaava lääkäri (johtajaylilääkäri)	toimialajohtaja, terveys- ja sairaanhoitopalvelut	
Erikoissairaanhoidosta vastaava lääkäri	toimialajohtaja, terveys- ja sairaanhoitopalvelut	
Kansanterveystyöstä vastaava lääkäri	hallintoylilääkäri	
Mielenterveystyöstä vastaava lääkäri	tulosaluejohtaja, psykososiaaliset palvelut	
Psykiatrisesta sairaalasta vastaava lääkäri	ylilääkäri, psykiatrian osasto 7	
Tartuntatautilääkäri	<u>erikoissairaanhoito</u> : infektioylilääkäri <u>avosairaanhoito</u> : tartuntataudeista vastaava terveyskeskuslääkäri	

5. Pelastustoimen vastuu

Asia	Viranhaltija tai esihenkilö	Menettelytapa
Toimialasta vastaava ylin viranhaltija	pelastusjohtaja	
Laki pelastuslain muuttamisesta 616/2022 § 26 mukaiset pelastusviranomaiset	pelastusjohtaja, pelastusjohtajan määräämät pelastuslaitoksen viranhaltijat, kokonaisturvallisuuden lautakunta	

6. Yksilöasioiden oikaisuvaatimukset

Päätösvalta asioissa, joissa asianosainen on sosiaali- ja terveydenhuoltoa tai niitä koskevaa asiakas- ja potilasmaksua koskevassa asiassa vaatinut muutosta viranhaltijan tekemään päätökseen.

Oikaisuvaatimusasian päättää aina eri viranhaltija kuin se viranhaltija, joka on tehnyt muutoksenhaun alaisen päätöksen.

Asia	Viranhaltija tai esihenkilö	Menettelytapa
Yksilöä koskevaa sosiaalihuollon oikaisuvaatimukseen annattava päätös. Lapsiperhepalveluiden palvelutehtävässä	<ul style="list-style-type: none"> - tulosityksikköpäällikkö, lasten- ja nuorten hyvinvointi - tulosityksikköpäällikkö, perhesosiaalityö ja lastensuojelu 	Kirjaamo ohjaa oikaisuvaatimusasian päätöksentekijälle. Yksikön assistentti hoitaa päätöksen tiedoksiannon.
Yksilöä koskevaa sosiaalihuollon oikaisuvaatimukseen annattava päätös. Työikäisten palvelutehtävässä	<ul style="list-style-type: none"> - tulosityksikköpäällikkö, asiakasohjaus ja taloudellinen tuki 	Kirjaamo ohjaa oikaisuvaatimusasian päätöksentekijälle. Yksikön assistentti hoitaa päätöksen tiedoksiannon.
Yksilöä koskevaa sosiaalihuollon oikaisuvaatimukseen annattava päätös. psykososiaalisten palvelujen palvelutehtävässä	<ul style="list-style-type: none"> - tulosityksikköpäällikkö, psykososiaalisen kuntoutuksen palvelut 	Kirjaamo ohjaa oikaisuvaatimusasian päätöksentekijälle. Yksikön assistentti hoitaa päätöksen tiedoksiannon.
Yksilöä koskevaa sosiaalihuollon oikaisuvaatimukseen annattava päätös. Vammaispalvelujen palvelutehtävässä	<ul style="list-style-type: none"> - tulosityksikköpäällikkö, vammaispalveluiden asiakasohjaus 	Kirjaamo ohjaa oikaisuvaatimusasian päätöksentekijälle. Yksikön assistentti hoitaa päätöksen tiedoksiannon.
Yksilöä koskevaa sosiaalihuollon oikaisuvaatimukseen annattava päätös. Ikääntyneiden palveluiden palvelutehtävässä	<ul style="list-style-type: none"> - palvelupäällikkö, ikääntyneiden asiakasohjaus 	Kirjaamo ohjaa oikaisuvaatimusasian päätöksentekijälle. Yksikön assistentti hoitaa päätöksen tiedoksiannon.
Asiakas- ja potilasmaksuja koskevat oikaisuvaatimukset (tasamaksut)	<ul style="list-style-type: none"> - talousjohtaja 	Kirjaamo ohjaa oikaisuvaatimusasian päätöksentekijälle. Yksikön assistentti hoitaa päätöksen tiedoksiannon.

7. Henkilötietojen rekisterinpitäjät

Asia	Viranhaltija tai esihenkilö	Menettelytapa
Terveystietojen rekisterinpitäjä	toimialajohtaja, terveys- ja sairaanhoitopalvelut	
Sosiaalihuollon rekisterinpitäjä	toimialajohtaja, perhe- ja sosiaalipalvelut	
Pelastustoimen rekisterinpitäjä	toimialajohtaja, pelastustoimen palvelut	
Henkilöstörekisterin rekisterinpitäjä	henkilöstöjohtaja	
Toimialariippumattomat rekisterit	tiedonhallintapäällikkö	

8. Muu vastuu ja päätösvalta

Asia	Viranhaltija	Menettelytapa
Hyvinvointialueen asiakirjahallintoa, arkistointia ja arkistonmuodostusta johtava viranhaltija.	tiedonhallintapäällikkö	
Hallintosäännön 5 § 5 kohdan mukaisten aluehallituksen puheenjohtajan tehtävien tekninen päätöksenteko henkilöstöhallinnon järjestelmiin.	hallintojohtaja	aluehallituksen pj. hyväksyy kirjallisesti, hallintojohtaja tekee teknisen päätöksen
Rakennus- ja toimenpidelupien hakeminen ja allekirjoittaminen hyvinvointialueen hallinnassa oleviin rakennuksiin.	toimitilajohtaja	
Henkilöturvallisuusselvitysmenettelyjen määrittely	tulosaluejohtaja, riskienhallinta ja turvallisuus	
Henkilövaraamismenettelyn määrittely (VAP).	tulosaluejohtaja, riskienhallinta ja turvallisuus	
Terveystietojen maksuvapautukset ja maksujen alentamiset (tasamaksut).	laskutusapäällikkö	
Omaisuuksien luovuttamisen ja vuokraamisen ohjeistaminen.	talousjohtaja	
Vahingonkorvausasioista päättäminen 4 000 euroon asti asioissa, joissa mahdollinen vahinko on aiheutunut hyvinvointialueen henkilökuntaan kuuluvan henkilön toimesta.	hallintojuristi	

TOIMINTAOHJE

Vahingonkorvausasioista päättäminen 4 000 euroon asti asioissa, joissa mahdollinen vahinko on aiheutunut hyvinvointialueen asiakkaan tai potilaan toimesta, hyvinvointialueen henkilökuntaan kuuluvan henkilön tai kolmannen tahon omaisuudelle ja korvaus maksetaan hyvinvointialueen varoista vakuutuksen sijasta.	talousjohtaja	
Toimitilojen lyhytaikainen vuokralle antaminen.	toimitilajohtaja	
Rikosilmoituksen tekeminen (pois lukien asiakkaaseen/potilaaseen kohdistuneet teot).	toiminnasta vastaava esimies tekee ratkaisun/päätöksen rikosilmoituksen tekemisestä ratkaisuun/päätökseen perustuen turvallisuuspäällikkö tekee rikosilmoituksen poliisille	

9. Liitteet

Listaus eräistä keskeisistä hyvinvointialueen ohjeista:

- Hallintosääntö
- Rahoitusriskien hallinta ja korkoriskipolitiikka
- Sijoituspolitiikka
- Poistosuunnitelma
- Asiakasmaksujen periaatteet
- Yhdyspinta- ja järjestöneuvottelukuntien asettamisen perusteet
- Vaikuttamistoimielinten toimintasäännöt
- Tositteiden hyväksyminen ja hyväksyjät, kassojen tarkastus sekä varastojen inventointi
- Palvelusetelikirjan yleinen osa ja toimintamalli
- Hankintaohje
- Konserniohje ja omistajaohjauksen periaatteet
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet
- Sisäisen tarkastuksen ohje
- Irtaimen omaisuuden hankinnan, myynnin ja vuokrauksen periaatteet
- Varautumisen periaatteet
- Laskutus- ja perintäohje
- Viranhaltijapäätökset erityislakien päätösvallan jaosta (delegointipäätökset)